

PROGRAM URČENÝ PRE UČITEĽOV ZŠ A SŠ
ŠPECIFIKÁ EDUKÁCIE ŽIAKOV S PAS V ZŠ A SŠ

1. Poruchy autistického spektra (PAS) - charakteristika a deficity	
<p>PAS podľa aktualizovanej Medzinárodnej klasifikácie chorôb, konverzia z triády na diádu, klasifikácia z pohľadu potrebného stupňa podpory, charakteristika jednotlivých typov s dosahom na edukačný proces. Klasifikácia porúch PAS z pohľadu sociálneho správania: osamelý, pasívny, aktívny – zvláštny, formálny – afektovaný, zmiešaný – zvláštny typ, s dôrazom na Aspergerov syndróm a vysokofunkčný autizmus.</p> <p>Symptomatológia porúch – nerovnomerný vývinový profil, nešpecifické prejavy: úzkostné stavy, problémy so zmyslovým vnímaním, motorické problémy, poruchy spánku, poruchy príjmu potravy.</p> <p>PAS a komorbidity vybraných porúch – mentálne postihnutie, Downov syndróm, epilepsia, porucha aktivity a pozornosti (ADHD), porucha pozornosti bez hyperaktivity (ADD), afektívne poruchy, Tourettov syndróm, Rettov syndróm, poruchy reči a ich charakteristika, vplyv na edukačný proces.</p>	6 hod.
2. Faktory ovplyvňujúce výchovno-vzdelávací proces	
<p>Školská zrelosť a pripravenosť na školu. Osobnosť a schopnosť autoevaluácie učiteľa, budovanie sebahodnotenia žiaka, čo je potrebné vedieť o dieťaťu/žiakovi, čo by mal vedieť učiteľ prv než začne edukačný proces. Špecifiká edukácie žiakov s PAS, s prihliadnutím na individuálnu typológiu žiaka. Práca s triedou, klíma v triede. Kazuistiky.</p> <p>Pedagogická a špeciálnopedagogická diagnostika: vybrané nástroje špeciálnopedagogickej diagnostiky - pozorovanie, testy, diagnostické škály (TEKOS, EHP, VB-MAPP).</p>	8 hod.
3. Komunikácia a problémové správanie	
<p>Deficity v oblasti pragmatickej roviny jazyka u detí s PAS a špecifický prístup pri ich odstraňovaní, dôsledky deficitov v každodennom živote. Odlišnosť vývinu komunikácie u detí/žiakov s PAS, s dôrazom na deti s AS/VFA. Funkcia echolálie v reči žiaka s PAS. Alternatívna a augmentatívna forma komunikácie (AAK) - terminológia a techniky AAK. Učenie predrečových zručností, podpora porozumenia, podpora reči a nácvik AAK.</p> <p>Problémové správanie – terminológia, excesy a deficity správania, repetitívne a stereotypné správanie, sociálne správanie a komunikácia, voľný čas, autoagresívne správanie – sebazraňovanie, agresívne správanie voči iným a veciam, problémy s hygienou a sebaobsluhou, s jedlom, so spánkom, sexuálnym správaním, špecifikácia jednotlivých problémov.</p> <p>Funkčná analýza problémového správania – význam konkrétneho správania, jeho rozsah, vzťah medzi správaním a prostredím. Odlišnosti „bežného“ problémového správania, problémového správania vyplývajúceho z dohľadu a problémového správania spôsobeného autizmom.</p> <p>Stratégie riešenia problémového správania v edukačnej praxi – prevencia a eliminácia nežiaduceho správania, terapeutická a krízová intervencia, nácvik alternatívneho správania, generalizácia pozitívnych zmien správania.</p> <p>Zmeny v období adolescencie a zvládnutie „pubertálnych“ výkyvov – nedostatok sociálneho porozumenia, sociálna naivita a sexuálna zraniteľnosť, rôzne neprijateľné správanie, nebezpečenstvo sexuálneho zneužívania a šikanovania žiakov s PAS. Eventualita riešení – rozlišovanie sociálnych kontaktov, prevencia potencionálnych problémov už v detstve, sexuálna výchova.</p> <p>Zdieľanie príkladov z bežnej praxe účastníkov a hľadanie možností riešenia.</p>	18 hod.
4. Obsah vzdelávania a vzdelávania a orientácia v IVVP, legislatívne východiská	
<p>Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní - školský zákon, zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, novela školského zákona č. 127/2021 - o domácom vzdelávaní, možnosť individuálneho vzdelávania. Štátny a školský vzdelávací program ako východisko pre obsah vzdelávania pri tvorbe IVP. Praktická aplikácia IVP (úprava učiva, redukcia obsahu, hodnotenie, domáce úlohy, úprava prístupu).</p>	3 hod.
5. Metódy, formy a prístupy pri vzdelávaní a hodnotení detí s PAS	
<p>Špeciálno-pedagogické metódy, metóda štrukturalizácie, metódy vizualizácie, procesuálne schémy a videomodeling. Fonematické uvedomovanie, metodiky nácviku čítania, globálne čítanie, čítanie s porozumením, písmo Comenia Script, individuálna a skupinová práca, využívanie SW nástroja ALF pre dištančnú aj prezenčnú výučbu, nástroj symwriter. Kedy začať so socializáciou dieťaťa/žiaka. Miera dopomoci a jej postupné znižovanie, úloha asistenta vo výchovno-vzdelávacom procese. Výber a tvorba vhodných učebných pomôcok. Hodnotenie výsledkov žiaka s PAS. Využitie hry v edukácii (diagnostika, prostriedok výchovy a vzdelávania), rozširovanie repertoáru hier a aktivít pre zmysluplné trávenie voľného času. A iné.</p>	12 hod.
6. Spolupráca s rodinou a odborníkmi	
<p>Spolupráca školy, rodiny a poradenského centra počas plnenia povinnej školskej dochádzky žiaka s PAS – kompetencie pedagogických zamestnancov, povinnosti a práva zákonného zástupcu, povinnosti odborných zamestnancov. Vhodné spôsoby spolupráce s rodičmi na zjednotení prístupu pri riešení a odstraňovaní problémového správania. Prekážky v kooperácii a negatívne dôsledky nefunkčnej kooperácie s dopadom na dieťa a rodinu.</p>	3 hod.

celkový časový rozsah: **50 hod.**

cena: **300 € / účastník**